

Un nou La Valla

Convocatòria del
XXII Capítol general

Carta del
Superior
general

8 de
setembre de
2016

Benvolguts maristes de Champagnat,

La taula conservada a la nostra casa dels orígens, a La Valla, ha esdevingut un símbol de la comunitat que hi seia al voltant. Com tots els objectes vinculats a vivències concretes de la nostra pròpia història, aquesta taula connecta amb narracions que ens han estat transmeses, i desperta en nosaltres moltes emocions.

No hi podia haver una imatge millor per suggerir aquell 2 de gener de 1817, quan el P. Champagnat convoca els seus primers deixebles, i els convida a viure **com una família de germans**.

Des d'aquell moment, al voltant d'aquesta taula compartiran el pa i la paraula, les alegries i les penes, els somnis i les frustracions. És molt bonic el testimoni del G. Laurent (Jean Claude Audras):

**Al voltant d'aquesta
taula compartiran el
pa i la paraula, les
alegries i les penes,
els somnis i les
frustracions.**

El P. Champagnat va comprar una caseta més amunt de la casa parroquial i va posar-hi, a l'inici, un jove molt virtuós. El meu germà va ser el segon i jo el tercer, Couturier o G. Antoni, el quart; després el Germà Bartomeu i l'estimat Germà Francesc. Durant un temps vam ser sis.

[...]

Als inicis érem molt pobres. El pa era del color de la terra, però teníem sempre el que necessitàvem. El nostre bon Superior, com el més afectuós dels pares, tenia gran cura de nosaltres. Per exemple, sempre recordaré les molèsties que es va prendre quan jo vaig estar malalt a La Valla i venia a visitar-me cada dia; aprofitava per portar-me sempre alguna coseta per alleugerir-me i alguna paraula de consol que m'animés a sofrir amb paciència per amor de Déu.

[...]

Ens parlava sovint de la cura que la divina Providència té d'aquells que hi confien. Però quan ens parlava de la bondat de Déu i del seu amor per nosaltres, ens comunicava aquell foc diví del qual estava ple, de manera que ni els treballs de la vida ni totes les misèries haurien estat capaços de fer-nos dubtar. Tenia una devoció tan gran a la Santíssima Verge que la inspirava a tots.

[...]

Una mare no té més tendresa amb els seus fills que la que ell ens prodigava. La comparació no és ben bé exacta, perquè sovint les mares estimen els seus fills amb un amor només carnal. Ell, en canvi, ens estimava veritablement en Déu.

[...]

Ell era d'un caràcter alegre i suau, però ferm. Sabia barrejar en la conversa paraules divertides per fer més amena la companyia. Mai no se sentia incòmode entre els Germans. Li fèiem preguntes de les més compromeses; mai el vam veure en dificultat per respondre-les, i d'una manera tan precisa que deixava tots els Germans satisfets...

*La taula de La Valla, com és coneguda entre nosaltres, ens recorda les vivències dels primers germans, tan ben narrades pel G. Laurent. I ha esdevingut una invitació permanent a **viure el do de la fraternitat** de manera senzilla, però profunda.*

Em sembla interessant constatar que un dels símbols que ha perdurat entre nosaltres quan ens referim al XXI Capítol general (2009), sigui precisament la taula. Taules rodones, per ser més exactes, al voltant de les quals es va desenvolupar tot el Capítol general. Encara que no es busqués directament, aquestes taules es van convertir en una poderosa imatge visual del **valor del diàleg fratern**. Un missatge copsat no només pels maristes, sinó també per observadors externs. El darrer número monogràfic de la revista *Vida Religiosa* (3/2016), dedicat als Capítols generals, té un article escrit per una religiosa salesiana, María Dolores Ruiz Pérez, en el qual es diu:

L'escolta del germà implica escoltar-lo amb atenció. Amb la nostra actitud d'escolta estem dient «m'interesses tu i allò que estàs dient». I això avui no és fàcil, perquè les assemblees capitulars, com en les comunitats d'arreu del món, tenen les noves tecnologies a mà i la «temptació o trampa» de la distracció està present, sobretot si estem asseguts en les típiques sales capitulars tots en línia. Encara que ja hi ha experiències de Capítols que s'han desenvolupat al voltant de les taules rodones de la sala capitular, com el XXI Capítol general dels Maristes el 2009.

En les línies que vaig escriure per presentar el *Document del XXI Capítol general*, deia que la *carta* que van escriure els capitulars, com a part d'aquest document final, era una resposta a les *cartes regionals* que es van elaborar durant la fase preparatòria del Capítol.

Efectivament, crec que la carta va ser imaginada com una manera de **continuar el diàleg** que s'havia començat de cap a cap a tot l'Institut, i que es va prolongar durant les cinc setmanes de desenvolupament del Capítol, no només al voltant de les taules rodones de la sala capitular, sinó també en connexió amb moltes altres persones, especialment gràcies a Internet.

En aquella mateixa introducció, afirmava que aquella carta, *escrita de manera directa i senzilla*, invita que **el diàleg no s'interrompi un cop acabat el Capítol general: totes les** persones que, d'una manera o una altra, van participar en el procés capitular en les seves diferents fases haurien de sentir-se interpel·lades a continuar aquell camí d'escolta i diàleg, aprofundint en la crida del Senyor per a l'Institut marista avui.

Mantenir viva la conversa: el procés és la meta

Vull pensar que aquell diàleg iniciat amb el Capítol general passat, efectivament, no s'ha interromput. A cada província o districte hi va haver oportunitats per aprofundir en el sentit d'aquesta crida a *sortir de pressa vers una nova terra*; la

Conferència general (2013) va ser una magnífica ocasió per aprofundir i concretar algunes de les grans crides del Capítol; l'Assemblea internacional de la missió marista (2014) va obrir novament milers de converses en tot el món marista.

Altres processos diversos, ja sigui a escala general, regional o provincial, han exigit molt de diàleg, promovent la participació i el sentir-se *cocreadors* d'un futur comú.

En aquests moments, en convocar el XXII Capítol general, som invitats novament a seure'ns al voltant de la taula o al voltant del foc, i a **continuar conversant** sobre afers realment importants per a nosaltres.

Estic segur que molts tenim l'experiència de **converses que transformen**. És interessant constatar que, normalment, no es tracta de diàleg sobre com canviar-nos o com canviar els altres, sinó que **el mateix procés de conversar** produeix canvis en nosaltres mateixos. Una determinada frase, dita o escoltada; una experiència de vida que va tocar el nostre cor; una pregunta que ens va treure de la nostra manera habitual de pensar... van ser llavors de transformacions posteriors. Sí, sovint, el mateix procés és transformador; el procés és, doncs, d'alguna manera, la meta.

Estic segur que molts
tenim l'experiència
de converses que
transformen.

*El futur no és un lloc on ens dirigim,
sinó quelcom que creem;
els camins que hi van no es troben
sinó que es construeixen,
i la construcció d'aquests camins
canvia tant el constructor
com el destí.*

Margaret Silf

**Podem frustrar
el somni
de Déu si no
ens deixem guiar
per l'Esperit
Sant.**

El Papa Francesc, en la seva homilia durant l'eucaristia d'obertura del Sínode extraordinari sobre la família (2014), convidava els participants al Sínode a **parlar clar i escoltar amb humilitat...** perquè –deia– *podem frustrar el somni de Déu si no ens deixem guiar per l'Esperit Sant.*

Crec que el procés dissenyat per la Comissió preparatòria del Capítol ens pot ajudar a *deixar-nos guiar per l'Esperit Sant*. Per això ens proposen tres etapes, que es combinaran amb la consulta, ja en marxa, per a la revisió de les Constitucions:

1. **D'octubre de 2016 a febrer de 2017: totes les comunitats maristes són convidades a tenir tres converses, explorant junts sobre el significat de viure l'experiència La Valla avui.**
2. **De febrer a maig de 2017: seguint la invitació del Papa Francesc a ser Església en sortida, que es deixa interpel·lar per les fronteres geogràfiques i existencials, se'ns proposa sortir a trobar algunes persones que viuen en**

aquestes fronteres, amb cap i cor oberts a allò que l'Esperit vulgui dir-nos a través seu. Serà, sens dubte, un bon camí per evitar el perill de l'autoreferencialitat, a què sovint al·ludeix el Papa.

- 3. De maig a agost de 2017:** *com a pas previ a la celebració del Capítol general, els que hi participaran de cada unitat administrativa convoquen algun tipus de trobada en què es pugui compartir amb altres comunitats o amb la totalitat de la província o districte sobre **l'experiència viscuda** en les etapes precedents. Això permetrà als capitulars copsar el que s'ha viscut a la seva unitat administrativa i transmetre aquesta riquesa a l'assemblea capitular.*

Rebreu al moment oportú la informació necessària per a l'etapa precapitular, però ja des d'ara **us convido a viure profundament aquest procés**, atents als moviments de l'Esperit en cadascú i oberts a les sorpreses de Déu.

Parlar clar i escoltar amb humilitat. Magnífic programa per a la presentació i el desenvolupament del nostre proper Capítol general.

Un nou La Valla

Convocat amb l'eslògan *Un nou La Valla*, el XXII Capítol general ens convida a tots a un *nou començament*, en connexió profunda amb els tres anys de preparació a l'inici del tercer centenari marista.

Sant Gregori de Nissa (segle IV), deia que a la vida cristiana **anem de començament en començament**, a través de començaments sense fi. Això significa que la nostra vida, com a cristians, és un recomençar perpetu, a través del qual ens posem sempre de nou a l'escolta de l'Esperit, i ens preparem contínuament per posar en pràctica la seva voluntat.

Les Constitucions maristes (139) diuen que una de les finalitats del Capítol general és *estudiar els assumptes d'una més gran importància relacionats amb la natura, finalitat i esperit de l'Institut, i promoure'n la renovació i adaptació, tot salvaguardant-ne el patrimoni espiritual*. D'alguna manera, doncs, cada Capítol general és un moment de nou començament, ja que ens preguntem col·lectivament què vol Déu de nosaltres en aquest moment històric concret i intentem posar els mitjans necessaris per respondre a les seves crides.

Un nou La Valla no és, doncs, una crida a reproduir, nostàlgicament i romànticament, la primera comunitat marista. Es tracta més aviat **d'actualitzar La Valla** en aquests inicis del segle XXI, quan un món nou està emergint.

L'Institut marista no va néixer una vegada per totes el 1817, sinó que **continua naixent**.

Deia la filòsofa María Zambrano que

l'home té un naixement incomplet: no ha nascut ni crescut del tot per a aquest món, ja que no hi encaixa, ni sembla que hi hagi res preparat perquè s'hi acomodi; el seu naixement no és complet ni tampoc el món que l'espera. Per això ha d'acabar naixent del tot, i també ha de fer-se el seu món, ha d'estar de part sense parar d'ell mateix i de la realitat que l'allotgi.

Quina meravellosa tasca, la de col·laborar al naixement de l'Institut, sempre incomplet!

Colòmbia, setembre de 2017

Exactament d'aquí a un any, el dia **8 de setembre de 2017**, començarà el XXII Capítol general a Rionegro (Colòmbia), a uns 40 km de Medellín. Serà la primera vegada a la nostra història que un Capítol general se celebra fora de la seu del govern general. Recordem que els dos primers Capítols generals es van celebrar a ND de l'Hermitage; vuit a Saint-Genis-Laval (França); cinc a Grugliasco (Itàlia) i sis a Roma.

Gairebé des de l'inici vam veure amb claredat que convenia desplaçar-se com a signe d'un NOU començament

El Consell general va arribar a aquesta decisió després d'un any i mig d'estudi i discerniment. Gairebé des de l'inici vam veure amb claredat que convenia **desplaçar-se com a signe de nou començament**, però va ser difícil escollir el lloc precís per a la celebració del Capítol. En estudiar les diverses alternatives, es van voler combinar diferents aspectes fonamentals, entre altres:

1. *El caràcter simbòlic del lloc.*
2. *Disposar d'un mínim de condicions per a la feina d'un grup nombrós durant unes quantes setmanes.*
3. *Tenir la possibilitat de suport per part de la comunitat marista del país.*

El Consell general va pensar que el lloc elegit compleix bé els tres requisits.

En primer lloc, el caràcter simbòlic. Sabem que Colòmbia va ser el primer país d'Amèrica Llatina a comptar amb presència marista i que actualment el continent americà concentra més de la meitat de la missió marista de tot el món, però, a més, el nom de **Medellín té un potent simbolisme** en la història de l'Església.

El 2017 se celebrarà el 50è aniversari de la convocatòria de la II Conferència General de l'Episcopat Llatinoamericà, les conclusions de la qual van marcar profundament no només l'Església del continent sinó l'Església universal. Recordem que en aquesta Conferència hi van intervenir bisbes tan coneguts com Mons. Pironio, Mons. Samuel Ruiz, Mons. Leonidas Proaño o Mons. Hélder Câmara. Medellín representa l'esforç per concretar l'esperit del Vaticà II a l'Amèrica Llatina, oferint tres elements essencials de la identitat de l'Església en aquest continent: **l'opció pels pobres, la teologia de l'alliberament i les comunitats eclesials de base.**

Aprofundint encara en el caràcter simbòlic d'aquest lloc, podem dir que Colòmbia és un país de contrastos, que facilitarà que els capitulars puguin experimentar la **sortida cap a les perifèries**. Colòmbia, que té una població multicultural i multiètnica, es caracteritza per la cordialitat de la seva gent i el seu gran esperit d'acollida, però alhora viu un conflicte armat intern des del 1960; el país té una gran riquesa de recursos naturals, però és el 14è país **amb més desigualtats dins de 134** països dels que ha observat el Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament: en els últims anys augmenta la qualitat de l'educació, però gairebé mig milió de menors no estan escolaritzats, i uns 5.000 són nens del carrer...

Destaco, finalment, el simbolisme de **l'Amazònia colombiana**, part de la gran Amazònia, qualificada pel Papa a *Laudato sii* com a *pulmó del planeta replet de biodiversitat, i summament important per a la totalitat del planeta i per al futur de la humanitat* (48). Colòmbia és el segon país del món en biodiversitat; per això, en aquest context, serà més fàcil escoltar la *invitació urgent a un nou diàleg sobre la manera com estem construint el futur del planeta. Necessitem una conversa que uneixi tothom, perquè el desafiament ambiental que vivim, i les seves arrels humanes, ens interessin i ens impacten a tots* (14).

Pel que fa a altres requisits que desitgem per al lloc, creiem que l'atenció serà bona tant per la casa dels Germans de les Escoles Cristianes on se celebrarà el Capítol, com per les comunitats maristes a Colòmbia.

Tots convocats

Tots ens hauríem de sentir convocats a viure aquest esdeveniment capitular, ja que, segons les nostres Constitucions (138),

El Capítol general és una assemblea representativa de tot l'Institut. Expressa la participació de tots els Germans en la vida i en la missió de l'Institut, així com la seva coresponsabilitat en el govern.

El Capítol exerceix l'autoritat suprema extraordinària. El convoca i presideix el Germà Superior general. Aquest convoca Capítol general ordinari cada vuit anys.

En aquest XXII Capítol general, hi haurà un total de 79 capitulars: 32 de dret i 47 d'elecció

Justament per garantir el respecte al principi de representativitat, el nombre de delegats elegits serà de 15 germans més que el nombre de membres de dret. Són membres de dret el Germà Superior general, el Germà Superior general precedent, el Germà Vicari general i Consellers generals en funcions en el moment de l'obertura del Capítol, i els Germans Provincials (C 140.1 i 140.2). En aquest XXII Capítol general, hi haurà un total de **79 capitulars: 32 de dret i 47 d'elecció.**

Les funcions d'aquests 79 capitulars estan molt ben definides en les Constitucions (139):

- *elegir el Germà Superior general, el Germà Vicari general i els membres del Consell general, segons el dret propi;*
- *estudiar els assumptes d'una més gran importància relacionats amb la natura, finalitat i esperit de l'Institut i promoure'n la renovació i adaptació, tot salvaguardant-ne el patrimoni espiritual;*
- *elaborar estatuts per a tot l'Institut;*
- *proposar a la Santa Seu eventuais modificacions d'algun punt de les Constitucions.*

Són elegibles com a delegats al Capítol general tots els germans professors perpetus, excepte els que es troben en situació canònica de trànsit a un altre Institut o d'exclaustració. Són electors tots els germans professors, tret dels qui es trobin en situació de trànsit o exclaustració. Els germans rebran, en el moment oportú, les indicacions necessàries per procedir a les eleccions.

Els germans capitulars i la resta de participants al Capítol esperen poder comptar amb la teva experiència, la teva reflexió, la teva pregària i el teu suport.

D'acord amb la normativa dels Estatuts del Capítol general (12), el Consell general convidarà al Capítol altres persones (entre els quals hi haurà laics, laiques, germans joves) en una proporció no superior al 20% del total de capitulars. En diàleg amb la Comissió preparatòria, es definirà oportunament la naturalesa i la durada de la participació de les persones convidades.

No tots podrem participar de manera directa en el Capítol general, quan sigui a Colòmbia. Però tots estem convocats a aportar la nostra contribució durant les diferents fases de preparació, realització i aplicació del Capítol.

Els germans capitulars i la resta de participants al Capítol esperen poder comptar amb **la teva experiència, la teva reflexió, la teva pregària i el teu suport.**

Abandonar per conservar el tot

Anem de començament en començament, a través de començaments sense fi.

Un Capítol general és una nova ocasió que se'ns ofereix per recomençar. És una meravellosa oportunitat, però és també dolorosa, perquè implica **abandonar la terra coneguda** i endinsar-se en el territori del que és nou.

Al llarg de la Sagrada Escripura, del Gènesis a l'Apocalipsi, hi ha un fil conductor: **Vés a...** comença de nou. Es diu en moments decisius: a Abram, al poble d'Egipte, als profetes que s'havien acomodat, a Jonàs, a Elies, als grans pecadors, a Josep per a la fugida i el retorn d'Egipte, en els Actes dels Apòstols... **Vés a** es diu a cadascun de nosaltres, però també als Maristes de Champagnat com un tot. Aquesta va ser, de fet, l'explícita invitació del XXI Capítol general: *Amb Maria, sortiu de pressa vers una nova terra!*

Un Capítol general és una nova ocasió que se'ns ofereix per recomençar

No deixo d'admirar-me cada vegada que veig la generositat i disponibilitat de moltes persones que accepten, amb alegria, començar de nou. Ho veig cada any, quan en totes les províncies i districtes es posen en marxa noves comunitats o nous serveis i projectes. Ho veig quan rebo cartes de germans o laics disposats a recomençar on sigui més necessari al món. Gent jove, però també alguns que, en la vellesa, com Abraham, estan disposats a sortir de la seva terra i obrir-se al que no coneixen.

Un Capítol general permet prendre decisions d'aquest tipus a nivell col·lectiu. Passar de ser presoners del que s'ha realitzat o d'una simple gestió del que ja existeix, a deixar-se portar per l'emergent novetat de l'Esperit.

I ja sabem que tota opció implica renúncies. Expliquen que Yohanán ben Zakkay era un rabí que l'any 68, conscient de l'inevitable destí que deparava a la ciutat i al temple de Jerusalem (que, efectivament, van ser incendiats i destruïts l'any 70), va voler salvar el més valuós que hi havia, la *Torà*. Per fer-ho, va planejar abandonar

la ciutat, però la ciutat estava presa per Vespasià. Un bon dia, sabent que Vespasià només permetia sortir-ne els difunts perquè se'ls donés sepultura, Yohanán ben Zakkay es va posar dins d'un taüt i va aconseguir salvar-se ell mateix i salvar la Torà.

Més tard Yohanán es va presentar a l'Emperador, a qui va demanar la gràcia de salvar el petit Sanedrí de Jàmnia i allà va tornar a fundar el judaisme com a poble de la Torà, i d'aquesta manera en va salvaguardar el nucli essencial. Paolo De Benedetti, teòleg i biblista d'origen jueu, comenta l'episodi així:

*La decisió del rabí Yohanán ha tingut una importància inestimable per al judaisme: va aconseguir salvaguardar la continuïtat de la tradició, la cadena contínua de la Llei oral i juntament amb els altres mestres reunits a Jàmnia va assegurar per al judaisme els mitjans jurídics, rituals, organitzatius i morals per sobreviure [...]. S'ha de reflexionar molt sobre què pot fer un home: el rabí Yohanán era un estudiós sense autoritat oficial [...]. Tot i així, **va ser l'únic que va veure clarament el que es podia conservar i el que s'havia d'abandonar per conservar el tot** [...]. Ell va saber interpretar, com es diria avui, els signes dels temps, però en aquests signes no hi veia només la història, sinó també la misteriosa voluntat de Déu, a qui ell estava acostumat a venerar en tots els seus preceptes.*

Tant de bo que també nosaltres, com el rabí Yohanán, siguem capaços de discernir, en aquest moment històric, *el que es pot conservar i el que s'ha d'abandonar per conservar el tot.*

La icona de la Visitació visualitza **dues maternitats extraordinàries**. Ho expressa molt bellament la filòsofa Antonella Lumini, que es qualifica a si mateixa d'eremita a la ciutat:

Maria expressa el despertar de la innocència originària que s'ha mantingut incontaminada des del principi i preservada en el més íntim de la humanitat [...]. Elisabet, en canvi, l'anciana i estèril que arriba a ser mare per gràcia més enllà de tota possibilitat, es presenta com a figura de la humanitat seca i cansada, el fruit de la qual, ja inesperat, brolla com un destil·lat de la mòlta final per acabar constituint així el germen viu sobre el qual es podrà implantar de nou.

Per tal que aquestes dues maternitats poguessin realitzar-se, va fer falta tant el **SÍ de Maria**, expressió de la seva obertura al do de l'Esperit, com el **NO d'Elisabet** (*No! es dirà Joan*), que trenca amb la tradició del *sempre va ser així*, **per ser fidel** a la voluntat de Déu. De fet, Joan significa *el que és fidel*.

Deixem-nos inspirar per la valentia d'aquestes dues dones de fe, Maria i Elisabet.

Que elles acompanyin el nostre discerniment i ens transmetin el seu coratge, especialment als membres del XXII Capítol general, per saber dir *sí o no*, segons la inspiració de l'Esperit, i ser així capaços de generar vida nova.

Fraternalment,

Reunir: Treure

Pregària del XXII Capítol general

Déu Pare, Fill i Esperit Sant
omple'ns de la fe, intuïció i coratge
del nostre fundador Sant Marcel·lí
en el moment d'iniciar
el nostre tercer centenari
com a maristes de Champagnat.

Reunits entorn Maria, la nostra Bona Mare,
volem buscar-te,
constructors de fraternitat,
amb tots els nostres germans i germanes,
i missatgers de la teva Bona Notícia
per als infants i joves,
especialment per a aquells que viuen
a les perifèries.

Déu sempre amorós
des de la nostra senzilla fundació a La Valla
arribem ara a l'aurora del tercer centenari
per crear junts un nou començament.

Segurs de la teva fidelitat, oh Déu,
i convençuts que participem de l'obra de Maria,
posem sota la teva protecció i guia
la preparació, discerniment i decisions
del nostre XXII Capítol general.

Que aquest temps de celebració,
de memòria agraïda i de reconciliació
ens ompli de saviesa, audàcia, gratitud i fe.
I que no deixem mai de caminar de pressa
vers el futur que ens convoca,
avui i sempre.

Amén.

Comissió preparatòria
XXII Capítol general

maristes **2017**
XXII Capítol general